

Het ten Anker / Publicatiebord is een samenraapsel van binnengekomen berichten de Koninklijke Marine, Koopvaardij, Visserij en Binnenvaart aangaande over het heden en verleden.

“ Redactie “

tenanker@kpnmail.nl
06-25160899

“ten Anker / Publicatiebord”

Deze extra toevoeging van het web-magazine fungeert als verlengstuk en is onafscheidelijk verbonden aan de website: <https://www.tenanker.com> en conformeert zich aan de regelgeving zoals daar is vermeld.

HET PUBLICATIEBORD Nr. 29

d.d. 21 juli 2021

Tekenaar Joes Wanders (1944) maakte tussen 1970 en 1990 talloze cartoons en illustraties voor de toenmalige gedrukte versies van Alle Hens. Ook in andere uitgaves verscheen zijn werk. Daarnaast ontwikkelde hij zich tot een vermaard zeeschilder. Al bij gelegenheid van zijn 70e verjaardag kwam hij op het idee om zijn werk te verzamelen. Inmiddels toch enige tijd later is het lijvige ‘Geen zee te hoog’ gedrukt en te koop, maar wacht Wanders nog op een post-Corona-moment om het in Nederland te

presenteren.

Wanders werd geboren in Den Haag, niet ver van de zee. Toen hij een jaar of 15 was, wilde hij maar één ding: weg van huis en varen. Hij meldde zich aan bij de Koninklijke Marine en werd opgeleid tot wapenelektronicamonteur, ten einde aan te monsteren op Harer Majesteits schepen. Eerst was dat de kruiser Hr.Ms. De Zeven Provinciën, vervolgens het fregat Hr.Ms. Dubois. Wanders genoot van het varen en zijn tijd aan boord. Grote verhalen, uiteraard.

Op water en brood

“Tijdens een term op Curaçao voeren we met de Dubois naar Suriname”, steekt Wanders van wal. De ogen twinkelen. “Ik was blij om weer uit te varen, maar die droom eindigde bijna in een

nachtmerrie. Ik had de oude Surinaamse vlag neergehaald, die ver na zonsondergang nog hing te wapperen bij de kathedraal in Paramaribo. Onacceptabel voor een 'vlag-ofiel' zoals ik! Ik nam de vlag mee aan boord, met de bedoeling deze de volgende dag terug te brengen. Dit naar waarheid!"

Maar het pakte anders uit. Wanders werd veroordeeld tot 10 dagen streng; op water en brood. Op zoek naar bronnen voor zijn boek stootte de marineman ook op dit voorval, maar dan gezien door de ogen van zijn toenmalig commandant, luitenant ter zee 1 Sieds Vreedenburg. "Die hield er een hele andere versie op na...", merkt Wanders sportief op.

Enerverende ervaringen

Ook aan boord van de Dubois was de marineman al veelvuldig bezig met tekenen, voor onder andere het gastenboek. Naast het varen zijn lust en zijn leven. Door de vele illustraties die hij ook al maakte voor Alle Hens, bleef zijn talent op dit gebied niet onopgemerkt. "In 1970 noopte mij dit tot een koerswijziging", vertelt hij plechtig. "Commandeur Jan van Dulm, Ridder Militaire Willems Orde, benoemde mijn tot hoofd van de tekenkamer op de Afdeling Maritieme Historie van de KM. Van Dulm vormde een grote inspiratiebron voor mij, gezien de vele verhalen die hij vertelde over zijn enerverende ervaringen met de onderzeeboot Hr.Ms. O21 tijdens de Tweede Wereldoorlog."

Recht voor zijn raap

Uiteraard ontbreken sommige van de gewraakte illustraties niet in 'Geen zee te hoog', net als de veel minder controversiële afbeeldingen uit Alle Hens. Daarnaast krijgt de lezer toch vooral een fraai overzicht voorgeschoteld van schilderijen, aquarellen, illustraties en ontwerp- en restauratiewerk van Wanders. Ook krijgt het boek een zeker reliëf, doordat je kennismaakt met de mens achter de kunstenaar. Of zoals De Bles schrijft in het voorwoord: 'De lezer zal, voor zover hij of zij daar herinnering aan heeft, in 'Geen zee te hoog' onder andere de marinesfeer van de zestiger en zeventiger jaren proeven en de Joes herkennen die nooit veranderd is. Recht voor z'n raap, de bravoure van de vrijbouter, die na vele omzwervingen over land en zee uiteindelijk toch zijn plek vond en zijn anker uitwierp'.

Het boek zal binnenkort in de boekwinkels verkrijgbaar zijn voor € 34.50 maar marinepersoneel kan het boek nog voor de speciale marineprijs van € 25 rechtstreeks bestellen bij Joes via zijn emailadres:

joeswanders@gmail.com

enkele reacties

Henk Bakker, Schagen

Hallo meneer Wanders,

Al jaren ken ik de naam Joes Wanders en zijn bekendheid als tekenaar. Ik heb zijn verhaal gelezen in Alle Hens van februari 2021. Tot mijn niet al te geringe verwondering las ik over zijn plaatsing op de Dubois tijdens een term in de West. Het verhaal lezende moet dat in dezelfde tijd geweest zijn dat ik ook m'n term diende in de West aan boord van de Dubois in 1964/65. Ook het vlaggen-incident in Paramaribo en de commandant komt overeen met mijn herinnering. In december 1965 ben ik met de "Dubbes" thuis gevaren.

Zaterdagmiddag het boek opgehaald bij je zwager en gisteravond heb ik de laatste bladzijde omgeslagen.

En het moet mij van het hart dat je bij mij in ieder geval een gevoel van groot respect afdwingt. De wijze waarop je je jeugd en je familie ervaringen omschrijft verdient grote waardering. Voor mij was mijn gang naar de marine ook een vlucht uit het ouderlijk huis. Ook de wijze waarop jullie de schipbreuk hebben verwerkt heeft bij mij een gevoel van bewondering los gemaakt.

Tijdens mijn plaatsing op de Zeven Provinciën, in dezelfde tijd als de jouwe, had ik het wat minder naar m'n zin bij "de baas" maar na de proefvaart werd ik geplaatst op de Groningen waarmee ik weer voor 7 maanden naar de West ging.

Daarbij kwam het plezier weer terug.

Uiteindelijk werd ik nog officier van vakdiensten en na bijna drie jaar als toegevoegd eerste officier op Erfprins ging ik uiteindelijk 1 juli 1992 met Flo (functioneel leeftijds ontslag).

Nogmaals dank voor het prachtige boek en ik wens jullie nog een plezierig leven in Hongarije.

Met vriendelijke groet,

Henk Bakker....

~~~~~

Scheepshond Piet

In de naoorlogse tijd had ieder zichzelf respecterend oorlogsschip een scheepshond aan boord. Deze genoot meestal een quasi officiële status zoals: een rang, een stamboeknummer, een passagierskaart enz. Geld voor de aanschaf van zo'n viervoetige schepeling werd echter niet beschikbaar gesteld, zodat er iets "geritseld" moest worden. Dat hield meestal in dat als een opvarende van een behoeftig schip een leuk, alleen lopend hondje zag, hij dit dier gewoon mee aan boord nam.

Een zeer bekende scheepshond was Piet van de Soemba, die "gevonden" was op de Ruijweg in Den Helder, vlak voordat Hr.Ms. Soemba na haar verbouwing tot vliegtuigdirectieschip op 1 juni 1951 weer in dienst werd gesteld. Piet was een soort Groenendaler, een langharige zwarte herdershond, maar waarschijnlijk vanwege een schandaal in de familie was hij slechts 45cm hoog. Piet had alles wat een scheepshond maar wensen kon, zelfs een eigen bed. En dat in een tijd dat de meeste manschappen nog in kooien sliepen! Zijn lange zwarte vacht was voor de machinisten een geliefde poetsdoek, zodat zijn vaste verzorger hem regelmatig in een balie met sop moest stoppen, want Piet moest er verzorgd uit zien. Piet was een reu en ging graag op stap, 's Avonds kon men hem meestal op de Buitenhaven of in de binnenstad aantreffen. Iedere opvarende van de Soemba werd spontaan kwispelstaartend begroet, bemanningen van andere schepen werden volledig genegeerd.

Piet had echter een probleem: hij was aan de drank. Daarom ging hij meestal op een sukkeldrafje naar het Katholiek Militair Tehuis in de Koningstraat, zijn stamcafé. Niet bekend is of deze keuze uit overtuiging voortkwam of dat deze op praktische gronden berustte. Een feit is echter dat Piet in het KMT grote bekendheid genoot. Zijn vele vrienden verdrongen zich om hem van bier te voorzien, dat hem op een schoteltje op de grond geserveerd werd. Ook al voer hij op de terugweg een zigzagkoers, altijd vond hij zijn schip weer terug.

In Engeland was hij dagenlang niet te zien, maar als een half uur voor vertrek naar zee de stoomfluit loeide, kwam hij plotseling weer opdagen, geheel nuchter. Kennelijk lustte hij geen Engels bier en begaf zich daar meer op het amoureuze vlak.

De verlofperiode vormde een probleem, want dan was het schip onbemand. De bottelier, die om begrijpelijke redenen Piets beste vriend was, bracht echter uitkomst. Hij nam de hond 18 dagen mee naar huis. Zelf had hij vrij vervoer, Piet niet. De bottelier wilde echter geen kinderkaartje voor hem kopen, dus reed Piet "zwart". Om dit voor de conducteur verborgen te houden hebben ze de hele reis naar Groningen op het toilet doorgebracht. Hoe het verder met Piet is afgelopen verhaalt deze story niet.

~~~~~
Bedankt....

Via dit kanaal wil ik de lezers bedanken voor de reacties die zijn binnengekomen na de kennisgeving dat Carl Fleischacker is overleden.

Ik ben woensdag j.l afgereisd naar Rosmalen om afscheid te nemen van Carl.

Francien heb ik op de hoogte gebracht van alle reacties op mail en op onze Facebook pagina. Daarvoor dank !

Arie
////////////////////////////////////

Nominaties voor de Nationale vfonds Kinderprijs 2021 zijn nu geopend

Stadsschouwburg Utrecht is woensdag 22 september het decor voor de derde editie van de Nationale vfonds Kinderprijs 2021. Kinderen die zich op eigen initiatief in hebben gezet met een bijzondere actie en daarmee echt het verschil hebben gemaakt, maken kans op deze eervolle prijs.

De Nationale vfonds Kinderprijs is een initiatief van vfonds en Kindercorrespondent Tako Rietveld. Hun gezamenlijke doel is om de stem van de jeugd te laten horen en daarmee jong en oud te inspireren om zich in te zetten voor een vreedzame samenleving. Een samenleving waarin iedereen vrij is om te zijn wie hij wil zijn, waarin we tolerant en respectvol met elkaar omgaan, begrip hebben voor het anders zijn van de ander en voorkomen dat verschillen leiden tot conflict.

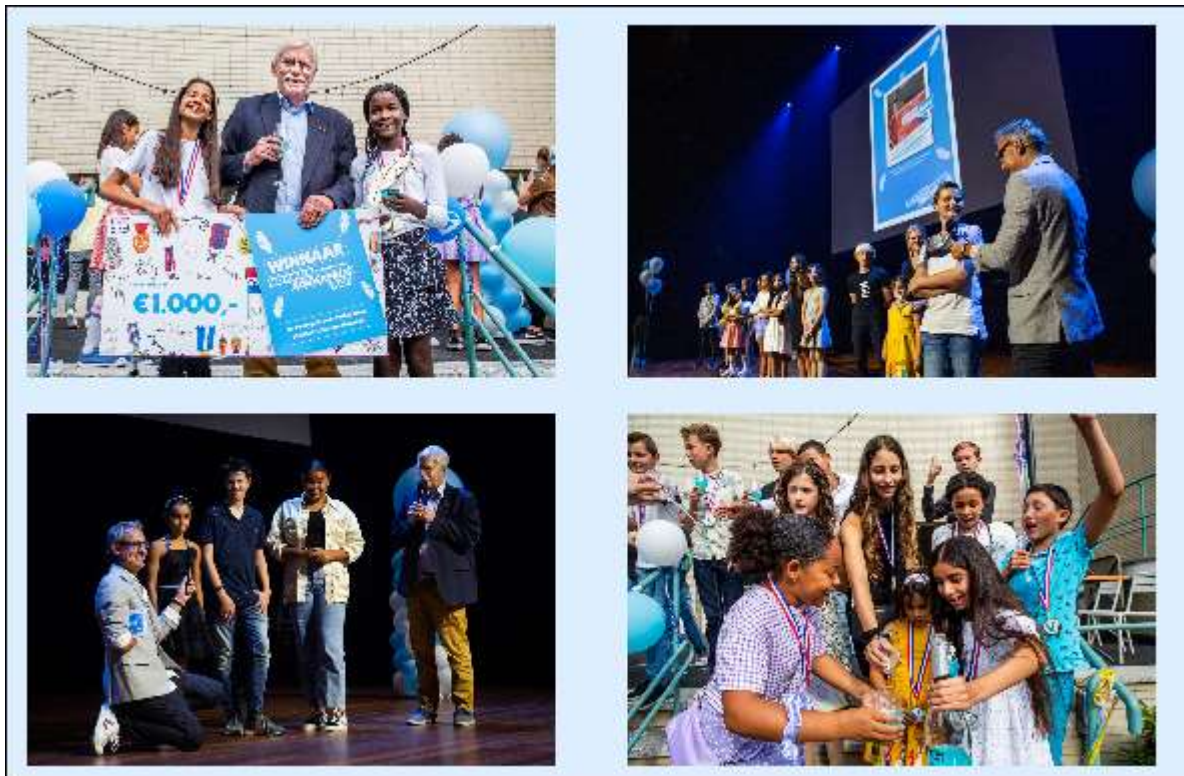
De eerste Kinderprijs werd in 2019 gewonnen door Sofie die zich inzet tegen eenzaamheid bij ouderen. De tweede Kinderprijs werd gewonnen door Carla en Senna die een actie organiseerden tegen racisme en discriminatie.

Met de [Nationale vfonds Kinderprijs](#) worden kinderen die zich actief inzetten om hun wereld of de wereld van een ander een beetje mooier te kleuren in het zonnetje gezet. Deze kinderen laten zien dat thema's zoals oorlog, conflict, vrede en vrijheid niet alleen volwassenen aangaan maar dat iedereen een bijdrage kan leveren aan een vreedzame samenleving. Die bijdrage hoeft echt niet altijd groots en stoer te zijn, maar soms juist heel klein en betekenisvol. Het gaat om moed; moed om actie te ondernemen, dingen te doen om anderen te helpen. Nominaties kunnen variëren van een lokale heldendaad tot het opzetten van een landelijk

project rondom discriminatie. Kinderen die op eigen initiatief verschil hebben durven maken zijn kanshebbers op deze bijzondere prijs.

De jury bestaat in 2021 uit voorzitter en bedenker van de Kinderprijs Cees de Veer en zijn kleindochter Moon, directeur van het fonds Lisette Mattaar, winnaars van de Kinderprijs 2020 Sena & Carla en acteur Gijs Blom, hoofdrolspeler in de oorlogsfilm De Slag om de Schelde. De winnaar ontvangt de Nationale Kinderprijs Award en mag een bedrag van € 1.000,00 besteden aan het doel waar hij/zij zich voor inzet.

De uitreiking op 22 september wordt een bijzonder moment met diverse gastoptredens en - indien corona het toelaat - een zaal vol publiek. De uitreiking wordt gepresenteerd door Kindercorrespondent Tako Rietveld.

Deze stickers zijn verkrijgbaar in de Toko, klik op de sticker van uw keuze....

RECTIFICATIE

Goedemiddag Arie,

Bij de foto van de kiellegging van Hr.Ms. Typemachine wordt gesproken over SBN H.H. Van Veelde. De toenmalige Chef der Hydrografie heette H.H. Van Weelde.

Hartelijke groet,

Maarten van den Berg
Maassluis

Beste Arie,

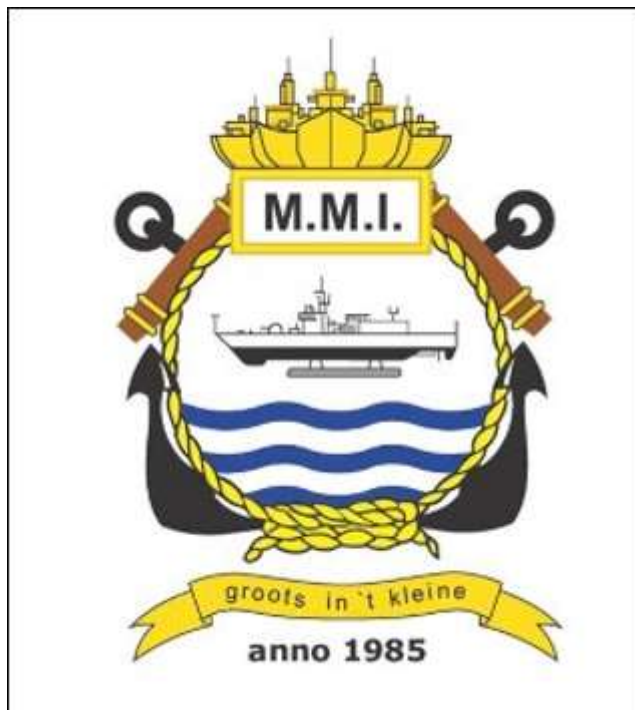
Zomaar een idee....

Ik heb tijdens mijn onderofficiers opleiding voor KPLTLG (1975-76) in een klas gezeten met een groep MLD telegrafisten. Zij hadden een insigne "halve kip" op de borst. Helaas was ik als brildrager afgekeurd voor deze dienst, maar ik herinner mij vele mooie verhalen van mijn klasgenoten over de verkenningsvluchten waarbij de

Russen natuurlijk doelwit waren. Ook was het blijkbaar heel spannend om met een Neptune naar de West te vliegen vanwege beperkte brandstof tanks. Volgens mij zitten daar nog leuke en interessante verhalen. Ook het vliegekamp zelf is interessant want er worden momenteel heel bijzondere Romeinse opgravingen gedaan. Veel historische gegevens kun je vinden op pagina 'vliegekamp' van de historie vereniging: http://oudvalkenburgzh.nl/vov_J35/index.php

Groet en fijn weekend
Cor van Dongen

MMI bij de
Wereld Haven Dagen.

De Wereld Haven Dagen gaan dit jaar weer door, ook de Marine is weer aanwezig met schepen aan de Parkkade en een Marinedorp naast de Maastunnel fietsers en voetgangers ingang. De MMI (Mini Marine Internationaal) is ook nu weer uitgenodigd daar aanwezig te zijn met scheepsmodellen van de “grijze vloot”.

De MMI is een vriendenclub die al 35 jaar bestaat en zich bezig houdt met het bouwen van marineschepen van Nederland en alle vloten wereldwijd. Door corona is veel stil gelegd en ook de MMI kon niet op de gangbare modelbeurzen aanwezig zijn. Het is nu weer de eerste keer dat we op uitnodiging van de Koninklijke Marine bij een evenement zijn. Wij verwachten veel bezoek, ook is er een vaarbak waar scheepsmodellen in acties zijn te zien.

Voor meer informatie: <https://vriendenkring-mmi.nl/>